

Brussel, 8.4.2020
COM(2020) 148 final

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
EUROPESE RAAD EN DE RAAD**

**over de beoordeling van de toepassing van de tijdelijke beperking van niet-essentiële
reizen naar de EU**

I Inleiding

Op 10 maart 2020 hebben de staatshoofden en regeringsleiders van de Europese Unie benadrukt dat COVID-19 vraagt om een gezamenlijke Europese aanpak en nauwe coördinatie met de Europese Commissie.

Op 16 maart 2020 heeft de Commissie een mededeling aan het Europees Parlement, de Europese Raad en de Raad over een “Tijdelijke beperking van niet-essentiële reizen naar de EU”¹ goedgekeurd. In deze mededeling beval de Commissie de Europese Raad aan om op te treden met het oog op een snelle vaststelling, door de staatshoofden en regeringsleiders van de Schengenlidstaten en hun ambtgenoten in de geassocieerde Schengenlanden, van een tijdelijke beperking van niet-essentiële reizen vanuit derde landen naar het EU+-gebied².

Op 17 maart 2020 besloten deze landen tot een gecoördineerd optreden aan de buitengrenzen, op basis van voornoemde aanbeveling van de Commissie. Alle EU-lidstaten (met uitzondering van Ierland) en de geassocieerde Schengenlanden³ hebben sindsdien nationale besluiten tot uitvoering van de reisbeperkingen genomen.

De tijdelijke reisbeperking is van toepassing op alle niet-essentiële reizen van derde landen naar het EU+-gebied. Om tegelijkertijd te waarborgen dat de rechten van de burgers van de EU en van de geassocieerde Schengenlanden, hun familieleden en van onderdanen van derde landen die wettig in een lidstaat verblijven, worden geëerbiedigd, zijn deze groepen vrijgesteld van de reisbeperkingen, zodat zij naar huis kunnen terugkeren. Om ervoor te zorgen dat de beperking zo gering mogelijke gevolgen heeft voor de werking van onze samenlevingen, werd gestipuleerd dat de lidstaten de beperkingen niet dienen toe te passen op specifieke categorieën reizigers met een essentiële functie of behoefte.

Om de lidstaten te helpen bij de uitvoering van de reisbeperkingen, heeft de Commissie op 30 maart 2020 richtsnoeren goedgekeurd over de wijze waarop de tijdelijke reisbeperkingen moeten worden toegepast en reizigers uit Europa vanuit de hele wereld kunnen worden gerepatriëerd, en de aanpak die geboden is als mensen door de reisbeperkingen de voor hun visum toegestane verblijfsduur hebben overschreden⁴. Deze richtsnoeren zijn opgesteld met input van het Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex), het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC) en Europol.

In haar mededeling van 16 maart 2020 beval de Commissie aan om de tijdelijke reisbeperkingen gedurende 30 dagen van toepassing te laten zijn en een mogelijke verlenging van deze periode te beoordelen in het licht van nadere ontwikkelingen. De besluiten van de lidstaten werden op verschillende data genomen, maar op 20 maart 2020 waren de meeste van kracht, wat betekent dat de aanvankelijke periode van 30 dagen binnenkort afloopt.

Deze actie aan de buitengrenzen vormde een aanvulling op andere belangrijke stappen en maatregelen van de lidstaten om de verspreiding van COVID-19 te beperken en te voorzien in behoeften op het gebied van gezondheidszorg, waaronder diverse vormen van isolatie en beperking van sociale contacten, en maatregelen aan de binnengrenzen.

In deze mededeling wordt beoordeeld hoe de situatie zich sinds de mededeling van 16 maart heeft ontwikkeld en of een verlenging nodig en gerechtvaardigd is.

¹ COM(2020) 115 van 16 maart 2020.

² Onder het “EU+-gebied” dienen alle Schengenlidstaten (met inbegrip van Bulgarije, Kroatië, Cyprus en Roemenië) en de vier geassocieerde Schengenlanden te worden verstaan. Ook Ierland en het Verenigd Koninkrijk kunnen hiertoe worden gerekend, mochten zij besluiten zich erbij aan te sluiten.

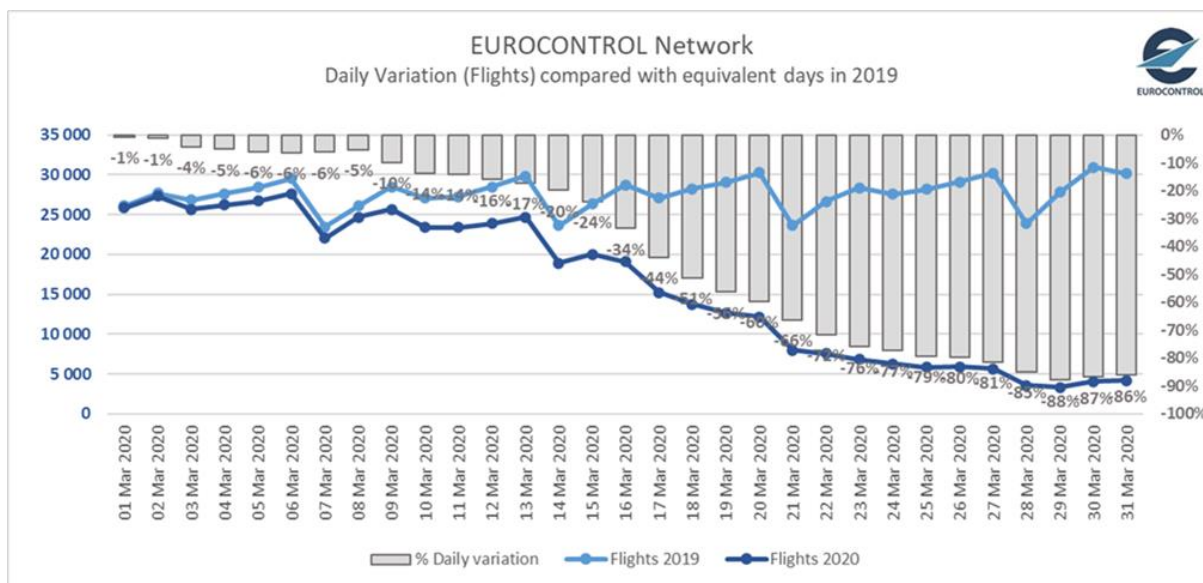
³ IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland.

⁴ COM(2020) 2050 van 30 maart 2020.

II Ontwikkelingen sinds de goedkeuring van de mededeling

De beperkingen aan de buitengrenzen hebben ten doel het risico van de verspreiding van de ziekte door reizen naar de EU te beperken. In de maand maart is het wereldwijde reisverkeer drastisch afgenomen, zowel van en naar de EU als binnen de EU.

Eurocontrol⁵ meldde op 31 maart 2020 dat er 25 948 minder vluchten waren verzorgd dan op 31 maart 2019 – een algehele afname van 86,1 %⁶. Nu het totale reizigersverkeer bijna tot nul is teruggebracht, vinden er hoofdzakelijk nog vrachtvluchten en repatriëringsvluchten plaats.

Andere vormen van reizigersverkeer, zoals dat per veerboot, bus en spoor, vertonen een vergelijkbare trend. Cruisemaatschappijen voeren sinds begin maart helemaal geen nieuwe reizen meer uit, waardoor de daling 100 % is ten opzichte van vorig jaar, aangezien er momenteel geen enkele cruiseactiviteit plaatsvindt, afgezien van de schepen die terugkeren naar de haven.

Naast deze ontwikkelingen op het gebied van de beperking aan de buitengrenzen, hebben alle EU-lidstaten en geassocieerde Schengenlanden op hun grondgebied maatregelen genomen om de verdere verspreiding van het virus te beperken en hebben sommige landen zelfs toezicht aan de binnengrenzen heringevoerd. De ernst van de maatregelen om het virus in te dammen is afhankelijk van de gezondheidssituatie in het land, maar over het geheel genomen zijn de getroffen maatregelen erop gericht de verspreiding van het virus in te perken door de sociale interactie tot een minimum te beperken.

De herinvoering van toezicht aan de binnengrenzen heeft, in combinatie met verschillende maatregelen in de EU die van invloed zijn op de normale activiteit op het gebied van industrie en de diensten, ernstige gevolgen voor de werking van de interne markt. Dergelijke maatregelen zijn nadelig voor de toeleveringsketens, doordat essentiële producten zoals levensmiddelen, medicijnen en beschermende uitrusting hun bestemming niet of met aanzienlijke vertraging bereiken. Om dit probleem aan te pakken en de gevolgen voor de werking van de interne markt zoveel mogelijk te beperken, werkt de Commissie voortdurend samen met de lidstaten om alle nodige middelen te mobiliseren en voor coördinatie op EU-niveau te zorgen. Ook heeft de Commissie praktische richtsnoeren gepresenteerd om de continuïteit van de essentiële goederenstroom binnen de EU te waarborgen via green lanes⁷,

⁵ Bij Eurocontrol zijn wereldwijd 41 landen aangesloten.

⁶ www.eurocontrol.int

⁷ C(2020) 1897.

luchtvrachtactiviteiten te faciliteren⁸ en de uitoefening van het recht op vrij verkeer van werknemers te waarborgen⁹.

III Verlenging van de tijdelijke beperking van reizen naar het EU+-gebied

In haar mededeling van 16 maart 2020 beval de Commissie aan om maatregelen te nemen voor de duur van 30 dagen, met de mogelijkheid deze periode te verlengen.

De ervaring van de lidstaten en de andere landen die door de pandemie zijn getroffen, wijst uit dat het meer dan 30 dagen duurt voordat de maatregelen die worden genomen om de verspreiding van de pandemie tegen te gaan, doeltreffend zijn en de beoogde resultaten opleveren. Dit blijkt momenteel ook uit de situatie binnen de EU. De epidemiologische situatie in de EU is sinds 16 maart verslechterd. De huidige situatie duidt op een verdere toename van het aantal nieuwe ziektegevallen en doden in het hele EU+-gebied. Het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding acht het risico van gemeenschapsbesmetting matig indien er mitigatiemaatregelen van kracht zijn en zeer groot indien er onvoldoende mitigatiemaatregelen van kracht zijn. Het risico dat de capaciteit van de sociale en gezondheidszorgstelsels de komende weken wordt overschreden, geldt als groot, ook als er mitigatiemaatregelen van kracht zijn¹⁰.

De pandemie blijft zich ook buiten de EU verspreiden, onder meer in landen waar normaal gesproken jaarlijks miljoenen mensen naar de EU vertrekken of uit de EU aankomen. In tal van derde landen zal de situatie zich de komende weken blijven ontwikkelen, afhankelijk van de maatregelen die zij nemen en de capaciteiten waarover zij beschikken om de verspreiding van het virus in te perken.

Ter aanvulling van de inspanningen van de EU-lidstaten en de geassocieerde Schengenlanden om de verdere verspreiding van het virus in het EU+-gebied te beperken en teneinde te voorkomen dat het virus zich verder verspreidt naar en van andere landen, blijft parallel en gecoördineerd optreden aan de buitengrenzen van het EU+-gebied geboden. Een dergelijk optreden is een wezenlijk aspect van een gezamenlijke EU-exitstrategie en van de geleidelijke opheffing van de inperkingsmaatregelen binnen het EU+-gebied.

Optreden aan de buitengrenzen kan alleen doeltreffend zijn als alle EU-lidstaten en geassocieerde Schengenlanden hiertoe besluiten en hier aan alle buitengrenzen op eenvormige wijze uitvoering aan geven, met dezelfde einddatum.

Derhalve verzoekt de Commissie **de Schengenlidstaten en de geassocieerde Schengenlanden om de toepassing van de beperking van niet-essentiële reizen vanuit derde landen naar het EU+-gebied met nog eens 30 dagen te verlengen, d.w.z. tot en met 15 mei 2020**. Elke verdere verlenging van deze periode dient opnieuw te worden beoordeeld in het licht van hoe de epidemiologische situatie zich ontwikkelt.

De verlenging van de tijdelijke reisbeperking dient hetzelfde toepassingsgebied te hebben als de mededeling van de Commissie van 16 maart 2020. Bij de toepassing van de tijdelijke reisbeperking dienen de lidstaten de richtsnoeren van de Commissie van 30 maart 2020 te volgen. Voorts herinnert de Commissie aan punt 15 van haar mededeling over de toepassing van green lanes van 23 maart 2020 en roept zij alle daarin genoemde staten en actoren op om

⁸ C(2020) 2010.

⁹ C(2020) 2051.

¹⁰ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/rapid-risk-assessment-coronavirus-disease-2019-covid-19-pandemic-eighth-update>

te blijven samenwerken en de richtsnoeren inzake green lanes aan de buitengrenzen zoveel mogelijk te volgen.

De beperking van niet-essentiële reizen over de EU-buitengrenzen en de maatregelen op het grondgebied van de EU-lidstaten en de geassocieerde Schengenlanden hebben als gemeenschappelijke doelstelling sociale interactie te beperken om de verspreiding van het virus te vertragen en in zorgbehoeften te voorzien. Om deze maatregelen zo doeltreffend mogelijk te kunnen intrekken, moet een gecoördineerde en geleidelijke EU-aanpak worden gevolgd.